

Ålfotbreen verneområdestyre

Postadresse
Ålfotbreen verneområdestyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse
Sandane Næringshage
Sandane Senter, 3. etasje
6823 Sandane

Kontakt
Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3138

fmvlpst@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/Ålfotbreen

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet - NTNU
Eidsvollsgate 27 B
7052 Trondheim

Sakshandsamar Alf Erik Røyrvik

Vår ref. 2021/10764-0 432.2

Dykkar ref. KPSRCS

Dato 28.07.2021

Løyve - delegert vedtak - Ålfotbreen landskapsvernområde - helikopterlanding i samband med vitskaplege undersøkingar - NTNU

Delegerte løyve frå forvaltar

1. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet – NTNU får løyve til inntil tre landingar på Ålfotbreen i samband med vitskaplege undersøkingar, på landingsstad som er merka av på kart.
2. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet – NTNU får løyve til å nytte drone inne i Ålfotbreen landskapsvernområde for å ta film og foto i samband med vitskaplege undersøkingar.

Løyva er gjeve med heimel i naturmangfaldlova § 48, første ledd, og gjeld på desse vilkåra:

- Løyvet gjeld for ein dag i perioden 28. juli til 28. august.
- Dette løyvet skal vere med under flyging
- Det skal ikkje flygast på sundagar
- Statens naturoppsyn (tl 40448216) skal varslast per SMS eller telefon før flyging tek til.
- Søkjar er sjølv ansvarleg for løyve frå kommune og grunneigar

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28-29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til og sjå saksdokument.

Med helsing

Alf Erik Røyrvik
verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksutgreiing

Dokument i saka:

- Søknad om helikopterlandingar frå NTNU
- Verneforskrift for Ålfotbreen LVO
- Naturmangfaldlova
- Forvaltningsplan for Ålfotbreen LVO

Søknaden

Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet – NTNU (heretter berre kalla NTNU) skal gjere undersøkingar på ni isbrear ulike stader i Noreg. Det skal samlast inn prøver frå breane til biologiske analyser og dessutan takast ein del bilete og samlast ulike typar data til glasiologiske analyser.

I samband med prøvetakinga søker NTNU om løyve til å lande på Ålfotbreen med helikopter i samband med transport av forskarar, prøveutstyr og prøver. Dei søker om tre landingar (på same dagen) i perioden 20 juli til 20. august 2021. Landingsstaden er merka av på kart, litt nordvest for høgaste toppen på breen, i den delen som ligg i Bremanger kommune.

NTNU opplyser i søknaden om at dei og har behov for å ta foto/film med drone.

Regelverk

Motorferdsel, inkludert landing med helikopter, er i utgangspunktet forbode i Ålfotbreen landskapsvernområde. Verneforskrifta opnar for å kunne gje dispensasjon frå dette forbodet til ein del føremål. I § 4 var der tidlegare ein heimel for å gje dispensasjon knytt til vitskaplege undersøkingar. Denne § 4 er seinare erstatta av den generelle dispensasjonsheimelen i naturmangfaldlova (nml) § 48. Her er det første ledd som er aktuell å bruke (mi understreking):

§ 48. *(dispensasjon fra vernevedtak)*

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Spørsmålet om bruk av drone vil og verte handsama etter denne regelen.

Jamfør nml § 7, skal alle vedtak som kan verke inn på naturmiljøet vurderast opp mot miljørettsprinsippa i nml §§ 8-12.

Søkjjar er sjølv ansvarleg for løyve frå Bremanger kommune og grunneigar (statsallmenning).

Vurdering

I desse «§48-sakane» må ein først vurdere om vilkåra for å bruke heimelen er til stades. I dette tilfelle må ein vurdere om tiltaket strider mot føremålet med vernet eller om det kan påverke verneverdiane negativt. Vi må då sjå til føremålet med vernet som står i verneforskrifta § 2:

§ 2 FØREMÅL

Føremålet med vernet er å:

- *Ta vare på eit eigenarta, vakkert og kontrastrikt naturlandskap med dei vestlegaste og mest oseanisk påverka isbreane i Noreg.*
- *Bevare utan større tekniske inngrep dei storslåtte og særprega devonske landskapsformene, og heile breidda av naturtypar i overgangen frå høgfjell og bre til elver og vatn, skogkleddedalar og fjordlier med varmekjær lauvskog.*
- *Ta vare på det biologiske mangfaldet og kulturlandskap som finst i området.*

Allmenta skal ha høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Landing med helikopter er ein kortvarig aktivitet som ikkje set spor. Vi kan slå fast at tre landingar med helikopter ikkje vil vere i strid med verneføremålet som er skildra i verneforskrifta § 2 og det er ingenting som tyder på at det vil verke negativt inn på verneverdiane. Saka kan derfor handsamast etter nml § 48. Vi må likevel minne om at den unntaksheimelen berre skal brukast unntaksvis og at terskelen skal vere høg for å gje løyve.

Som sagt so var der tidlegare ein heimel i verneforskrifta for slike saker. Den gjeld ikkje lenger, men det står noko i forvaltningsplanen om dette:

Forvaltningsplan for Ålfotbreen LVO, side 54:

«[...] Forvaltningsstyresmaktene kan gjere unntak frå verneforskrifta når føremålet med vernet krev det,

m.a. i samband med vitenskaplege undersøkingar, med heimel i naturmangfaldlova sin § 48.

Forvaltninga vil generelt stille seg positive til og leggje til rette for forskning som vert drive i området,

så lenge forskingsaktivitetane ikkje er i strid med verneforskriftene. Forsking må difor ikkje medføre

nemneverdig skade på naturmiljøet, og det er avgjerande at nytten er større enn inngrepa/skaden,

tiltak og motorferdsel som forskinga medfører. [...]»

I denne saka er tiltaket lite, og vi vurderer nytteverdien av forskinga til å vere større enn den ulempa som motorferdsel fører med seg, og forvaltningsplanen legg derfor opp til at forvaltningsstyresmakta bør gje løyve.

Ålfotbreen verneområdestyre har dessutan som praksis å støtte opp om vitenskaplege undersøkingar. Norges vassdrags og energidirektorat har årlege løyver til motorferdsel i samband med sine bremålingar, og vi har og tidlegare gjeve løyve til vitenskaplege undersøkingar langs Høyfjorden. Eit løyve vil derfor vere i tråd med forvaltningspraksis og ikkje utvide denne i nokon grad.

Bruk av drone er og søknadspliktig i verneområdet, so lenge drona skal ta av og lande inne i verneområdet. Både heimelsgrunnlaget og vurderingane for bruk av drone vil vere samanfallande med vurderingane for helikopterlanding. Det som eg her skriv om bruk av helikopter vil derfor og gjelde for bruk av drone knytt til same undersøkingane.

Sjølve tiltaka er særsmå, og vil i seg sjølv ikkje ha særleg påverknad på naturmiljøet. Naturbase og Artskart syner ingen sårbare førekomstar i landingsområdet og vi er seint på sommaren godt etter hekke- og yngletid for dyrelivet. Kunnskapsgrunnlaget i saka er godt, jamfør nml § 8.

Som nemnt over her har NVE løyve til helikopterlandingar i samband med bremålingar. Sogn og Fjordane Energi har og løyve til noko motorferdsel knytt til si verksemd. Samla belastning av motorferdsel i området er likevel godt regulert og innanfor rimelege rammer, jamfør nml § 10.

Naturmangfaldlova § 12 set krav om at mest skånsame metode skal nyttast. I dette tilfellet er bruk av helikopter og drone den einaste måten å få gjennomført undersøkingane på. Alternativet er å gå til fots, men det er særsmå tungvint. Nml § 12 er oppfylt. NML §§ 9 og 11 er ikkje relevante i saka.

NTNU søker om løyve for ein periode på ein måned, frå 20.7 til 20.8. Sidan det tok litt tid å handsame saka no i ferien so forskyv vi perioden utover noko slik at løyve gjeld for ein måned frå løyvet vert gjeve.

Kopi til:

Statsforvaltaren i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
SNO Sandane			
Bremanger kommune	Postboks 104	6721	SVELGEN